

Yashoda Girls' Arts & Commerce College

Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur

NAAC Accreditation B++ with 2. 82 CGPA

Sneh Nagar, Wardha Road, Nagpur. 440015

1.3.2 Number of courses that include experiential learning through project work/field work/internship during the year.

And

1.3.3 Number of students undertaking project work/field work/ internships

Year	2020-2021
Number	02

Total Number of projects undertaken and completed during

2020-2021 = 12

1.3.3. Number of students undertaking project work/field work/ internships

Year	2020-2021
Number	177

Yashoda Girls' Arts & Commerce College

Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur

NAAC Accreditation B++ with 2.82 CGPA

Sneh Nagar, Wardha Road, Nagpur. 440015

Name of the course in which the project work was undertaken : **Environment Science**

Academic year: **2020-2021**

Name of the Project: **Project on Making Organic Colours for Holi**

Number of students completing the project: **21**

Yashoda Girls' Arts & Commerce College

Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur

NAAC Accreditation B++ with 2.82 CGPA

Sneh Nagar, Wardha Road, Nagpur. 440015

BRIEF REPORT

Brief Report of on Completion of Project

Academic Year- 2020-2021

Name of the Project Undertaken	Project on Making Organic Colours for Holi	
Academic Session	2020-2021	
Organizing Department/ Committee	Department of Environment Science	
Total number of students Participated in the project	21	
Brief Report	The Project entitled Making Organic Colours for Holi was undertaken by the Department of Environment Science during the session 2020-2021 under the guidelines of the Internal Quality Assurance Cell of the institution. Total 21 students participated in the project activity and successfully completed the project. The completion certificates have been given to the students. All the students found it very interesting to learn through the experiential learning. They enjoyed the project work.	
Criterion No. I	Metric No:-I.3.2	
Signature of Activity Co-ordinator	Signature and Stamp of IQAC Co-ordinator	Signature & Stamp of Principal
	 Co-ordinator, IQAC Yashoda Girls' Arts & Commerce College, Nagpur	 Principal Yashoda Girls Arts & Commerce College, Sneh Nagar, Nagpur-15

Yashoda Girls' Arts & Commerce College

Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur

NAAC Accreditation B++ with 2. 82 CGPA

Sneh Nagar, Wardha Road, Nagpur. 440015

STUDENTS NAME

Project on Making Organic Colours for Holi

Academic Session- 2020-2021

List of students completing project-

Sr. NO.	Name of students	Program
1	RUCHI SIVAKANT TIWARI	B.Com
2	SEEMA SHYAMDAATT VISHWARKARMA	B.Com
3	SHIVANI ARUNKUMAR RIWARI	B.Com
4	SWETA SURESH MANKAR	B.Com
5	CHANCHAL SUNIL PARVE	B.Com
6	KALYANI YASHWANT MAROTKAR	B.Com
7	KHUSABUHARIDAS GAUTAM	B.Com
8	MAYURI NAMDEO KUMBARE	B.Com
9	MRUNAL AJAY BANTE	B.Com
10	NIKITA NAMDEO KUMBARE	B.Com
11	NISHA DEGULAL SHAHU	B.Com
12	PALLAVI SHRIRAM MISAL	B.Com
13	POOJA RAVINDRA UPRE	B.Com
14	PRANALI KILSHALRAO GADEKAR	B.Com
15	PRERANA KISHOR RAMTEKE	B.Com
16	PRITI SURESH NAGPURE	B.Com
17	PRIYANK SHIDHARTH KAMBLE	B.Com
18	RAJANI MADHUKAR GHODESHWAR	B.Com
19	ROSHANI RAMPRASAD BISEN	B.Com
20	SNEHAL ISHWAR RAUT	B.Com
21	VAISHALI MILIND NARKHEDE	B.Com

Signature of Project Co-ordinator

Co-ordinator, ICAC
Yashoda Girls' Arts &
Commerce College, Nagpur

Principal
Yashoda Girls Arts & Commerce
College, Sneh Nagar, Nagpur-15

PROJECT COPY

पुरुषोत्तम खापर्डे हेल्थ अँड एज्युकेशन सोसायटी द्वारा संचालित नागपूर

यशोदा गर्ल्स आर्ट्स अँड कॉमर्स कॉलेज

स्नेह नगर, नागपूर.

पर्यावरण शिक्षण

पर्यावरण / जरनल व सेमिनार

प्रकल्प कार्यपुस्तिका

Project on Making Organic Colours for
Holi

Class : B. Com. II

Session : 2020-2021

Project Submitted by

Ku. Priti Suresh Nagpure

CERTIFICATE

Yashoda Girls' Arts & Commerce College

Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur

NAAC Accreditation B++ with 2.82 CGPA

Sneh Nagar, Wardha Road, Nagpur. 440015

Certificate

It is certified that the project work in the subject
Environment Science entitled *Project on Making Organic
Colours for Holi* has been successfully completed
by Priya Suresh Nagpure
... of B.A./B.Com Semester IV ... during the Academic session
2020-2021. Hence the certificate is awarded to her.

Date: 25/04/2021

Sunil
Project Co-coordinator

[Signature]
Principal
PRINCIPAL
Yashoda Girls Arts & Commerce College
Sneh Nagar, Nagpur-15

PROJECT COPY

प्रकल्प लेखन कार्य

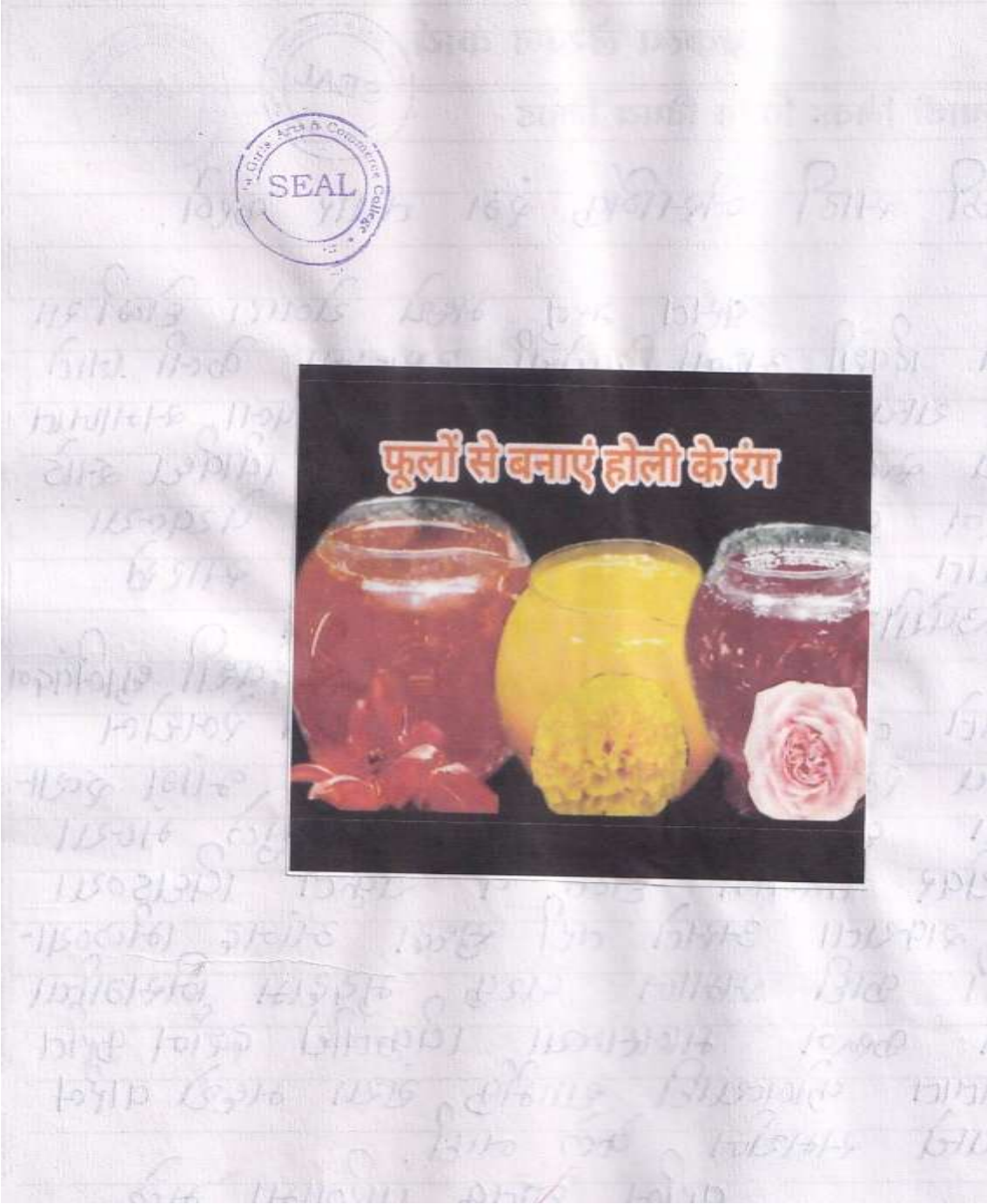
१. प्रकल्पाची निवड किंवा विषय निवड

दोळी साठी नैसर्गिक रंग तयार करणे.

सगळ्या दिवशी अग्नी देवतेची उपासना केली जाते पण याचा नेमका उतरा अर्थ आपला समाज मध्ये रुढ झाला आहे त्यामुळे विविध झाडे तोडून त्या लाकडा पासून दोळी पेरवल्या जातात त्या रोवणी गाजर गवत सारखे निरुपयोगी कचरा जाळला जाईल.

दोळीच्या दुसऱ्या दिवशी धार्मिक असते त्या दिवशी काही रंगाची रेलचेल तसेच रंग खेळण्या सोबत दारू, भांग इत्यादींचा ही उपयोग होतो त्यामुळे मंत्रा संशोधन पारिणाम होतो व शक्यते विद्येच्या ची शक्यता असते तरी सुद्धा आनंद मिळण्यासाठी काही समाज घरक मुददाम निसर्गाचा नारा करून माणसाच्या विकृतीचे दर्शन करत असतात कोणत्याही धार्मिक ग्रंथा मध्ये वारि कृत्याचे समर्थन केले नाही.

वारि घातक पारिणामा मुळे घरच्या घरी नैसर्गिक पदार्थ वापरून रंग खेळवास त्याच्या आरोग्यावर वाईट पारिणाम होणार नाही म्हणून आम्ही 'दोळी' साठी नैसर्गिक रंग तयार करणे या प्रकल्पाची निवड केली.

२. प्रकल्पाची उद्दिष्टे

- अ) नैसर्गिक विविध रंगाचे पदार्थ शोधणे
- ब) विविध नैसर्गिक पदार्थांची निवड करून ओला व सुखा रंग तयार करणे
- उ) लक्षेवर चांगला परिणाम होईल असाच नैसर्गिक रंगाची निवड करणे
- द) दोक्या दिवशी नैसर्गिक वनस्पती व वनस्पतीज, कचराची उदा:- वाळवेली फुले व पाने, काट्या, गाजर गवत, मुंगफलीचे रफले, असाच विपड, तुरारे इत्यादी) पदार्थांची दोक्या पेटवणे नैसर्गिक रंग खेळताना कोणती मदतपान करून समाजात वाईट पतन करू नये यासाठी जागरूकता करणे.

२. प्रकल्पाची उद्दिष्टे

- अ) नैसर्गिक विविध रंगाचे पदार्थ शोधणे
- ब) विविध नैसर्गिक पदार्थांची निवड करून ओला व सुखा रंग तयार करणे
- उ) लक्षेवर चांगला परिणाम होईल असाच नैसर्गिक रंगाची निवड करणे
- द) दोक्या दिवशी नैसर्गिक वनस्पती व वनस्पतीज कचराची उदा:- वाळवलेली फुले व पाने, काट्या, गाजर गवत, मुंगफलीचे दरफळे, असाच विपड, तुरारे इत्यादी) पदार्थांची दोक्या पेटवणे नैसर्गिक रंग खेळताना कोणती मददपान करून समाजात वाईट पतन करू नये यासाठी जागरूकता करणे.

PROJECT COPY

3. प्रकल्पाचे महत्व

रंग पंचमी किंवा धुनिवंधनाला समाजात लोक फाटिम रंगाचा वापर करतात या फ्रॅटिम रंगामुळे त्यात असलेल्या घालक रसायन मुळे शरीरावर खालील वाईट परिणाम होतात.

क्र	रंग	रसायन	शरीरावर होणारे परिणाम
१.	लाल	मफुरी सल्फाइड (आतिशय विषारी)	त्वचेवर परिणाम होऊन कर्करोग होण्याची शक्यता असते किंवा रक्त प्रमज्या संस्थेक शरीरात रंग गेल्यास दुष्परिणाम होतो.
२.	हिरवा.	कॉपर सल्फेट	जेव्हा शरीर होऊन ते सुक्ष्मता व तातपुरता आंघळे पना येऊ शकते व आज पना येऊ शकते.
३.	पिवळा	मॅरिनी रंग (विषारी)	हा रंग पोटात जेव्हास कर्करोग होऊ शकतो.
४.	निळा	कॉपरचे संयुग	जेणे व्हासन मार्ग रक्त व किडनी वर परिणाम होतो.
५.	काळा	लेड (शीसे ऑक्साइड)	मुलांच्या शारीरिक व मानसिक स्थीतीवर विषारी परिणाम होतो.
६.	गुलाब	पोट प्रोमियम	त्वचेवर परिणाम होऊन शरीर होऊ शकते. तसेच व्हासनचे व दृष्टी रोग होऊ शकतात.

Handwritten notes in Hindi, including the date '12/11/2020' and other illegible text.

घरगुती नैसर्गिक रंग
चॉकलेटी रंग

चॉकलेटी रंग बनवण्यासाठी चहा किंवा कॉफी उकळून ती गाळून थंड केलेलं पाणी वापरू शकता. कोरड्या चॉकलेटी रंगासाठी कोको पावडरचाही वापर करू शकता.

Handwritten notes in Hindi, including the date '11/11/2020' and other illegible text.

४. प्रकल्पाची अभ्यासपध्दती

क्र	रंग	ओला रंग	सुखा रंग
१.	लाभ	वीरची तुकडे करून त्या ला पाण्यात उखळवले त्यामुळे त्याचा लाभ रंग तयार झाला	-
२	पिवळा	हळद पाण्यात उखळून शुद्धता त्यामुळे पिवळा रंग तयार झाला.	हळदी मध्ये टॉपक्रम पावडर आणी मुलतानीमाती मिक्स- रून पिवळा रंग तयार झाला.
३.	हिरवा	हिरव्या आज्या उखळून त्याचा हिरवा ओला रंग तयार झालो.	-
४.	काळा	लोखंडाच्या कुडीत पाणी उखळून काळा रंग तयार केला.	कोकसाची पूड करून काळा रंग तयार होतो.
५.	पांढरा	मुलतानीमाती हा ओला करून पांढरा रंग तयार झाला.	मुलतानीमाती चाचू सुखा रंग तयार होतो.
६	नाशवी	पडसाची फुले पाण्यात ले उखळून नाशवी	-

PROJECT COPY

५. प्रकल्पाचे निरीक्षण

हे रंग आम्ही नैसर्गिक
 पदार्थांनी रंग तयार केले आहेत हे
 रंग दोन तास अगोदर ओला व सुखा
 रंग तयार केले व नैसर्गिक पदार्थांनी
 होळी खेळली सुके रंग होळी खेळण्यासाठी
 आधी तयार करून शक्ती पण वेळेवर
 साधारण दोन तास आधी तयार करावे
 लागतात अन्यथा ते धराव हातात.

PROJECT COPY

घरगुती नैसर्गिक रंग

गुलाबी रंग

गुलाबी रंग तयार करण्यासाठी बीटाचा वापर करू शकता. किसलेलं बीट पाण्यात टाकून तयार केलेलं पाणी वापरावं.

६. प्रकल्पाचे विश्लेषण

सुके रंग लघार करून
 ते विक्रीस ठेवले त्याला चांगला
 पालसाद मिळाले या रंगाची
 कोणत्याही दुष्परिणाम न होता
 लवचेसाठी ते आरोग्य हान्यकरून
 ओढत हे लक्षात आले. बिटचे पाणी
 (लाव) पामकाचे पाणी (दिरवे) पळसानी
 फुले (जांरगी) व बिटचे हळदीचे पाणी
 (पिवळे) इत्यादी रंग सहज करता
 आले व धुवीपंढन म्हणून उलसात ते
 वापरण्यात आले.

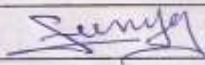
७. प्रकल्पाचा निष्कर्ष

नैसर्गिक रंग घरच्या घरी
 व पर्यावरण पुरक रंग बनविता
 येतात त्याची आरोग्यावर कोणत्याही
 विपरीत परिणाम होत नाही उलट
 ते लवचकता लवचकता आहेत हे
 दिसून आले.

८. प्रकल्पाचे सादरीकरण

दोळीचे नैसर्गिक हा प्रकल्प
 शवावितांना आम्हाला सुप समाधान
 मिळते सुकें रंग व पाण्याची (द्रव) रंग
 करताना सोईस्कार झाले त्यातील नैसर्गिक
 क सामग्री सहज मिळाली व ती
 वापरणे सहज शक्य झाले ह्या
 प्रकल्पाचे पर्यावरणाचे आवडीन झाले
 कोणताही रसायन न वापरता नैसर्गिक
 वस्तू वापरल्या त्यामुळे त्यांच्या लक्षोवर
 कोणताही विपरित परिणाम झाला नाही
 हा प्रकल्प प्रकल्प शतानीही करावा
 शाळाही आम्ही प्रेरणा देवू

PRINCIPAL
 Yashoda Girls Arts & Commerce College
 Shri Nagar, Nagpur-18